MŪSŲ ŽINIOS

Nr.5

Salzburgo Lietuvių Kultūrinio Darbo Draugijos perijodinis leidinys.
Salzburgas, 1945 m.spalio 5 d.

MŪSŲ VILTYS Į TĖVYNĘ.

Žmonija dar nėra tiek tobula,kad kaip pavieni individai, taip tautos ar valstybės galėtų kilusius ginčus isspręsti sekmingai taikiu būdu.Baigus pirmąjį Pasaulinį karą džiaugėsi nugalėjusios valstybės,kad pavyksią sudaryti taiką ir ją išsaugoti bent kelioms žmonijos kartoms.Bet praėjus vos 20 metu nuo Versalio sutarties,o jau pasaulyje kraštutinės idealoginiu bei vidaus santvarkos atžvilgiu valstybės buvo tiek iškilusios ir prisigaminusios ginklų,kad laukė palankios progos vieni visą pasaulį užlieti raudonuoju teroru-bolševizmu, o antrieji sužlugdyti Europos Vakarų Demokratiją ir atsigręžti prieš savo antrąjį,ideologinį priešą - bolševistinę diktatūrą. Kaip matome,imperialistinių valstybių siekimas buvo nebergždžias, karas įvyko ir baigėsi,nors vienc iš jų - nacionalsocializmo visišku sugniužimu. Tačiau Europa, tas senojo kultūrą nešančio pasaulio kampelis,liko daugumoj griuvėsių krūva;milijonai žmonių liko be pastogės,be tėvynės,apiplyšę,išalkę.O nuostoliai žmonėmis,kaip kariais taip ir civiliais, buvo neapsakomi,lengvai bus dvigubai prašokę pirmojo Pasaulinio karo, kuris skaitė keliolika milionų. Susidėjus politinėms apystovoms, Sovietų Sąjunga, kuri savo draugiška sutartimi su Vokietija neabejotinai paskatino tą pačią pradėti karą, bet laikui bėgant buvo pati jos užpulta ir tuo būdu tapo demokratijos sąjungininke.

Sugriautoji Europa ir visas pasaulis buvo ištroškę taikos, ramaus gyvenimo, savo namų, tėvynės ir gražesnės ateities. Tie didelės dalies žmonijos troškimai buvo tartum atspėti ir didžiųjų vyrų dar 1941 m. Atlantik Chartoje išmintingai deklaruoti. Ir vos tik pasibaigė karas Europoje, prasidėjo kažkas panašu į antrąjį tautų kraustymąsi. Milijonai žmonių, kurie buvo dėl karo priežasčių išvykę iš savo tėvynės ar prievarta išvežti, ėmė grįžti į namus. Tačiau daugelis tautų dar šiandien tuo galimumu pasinaudoti negali, nes žmonės nežino, ar iš viso savo tėvynę pasiekti galėtų.

Prie tokių tautų priklausome šiandieną ir mes. Tačiau neturime rimtesnio pagrindo žiūrėti tamsiai į savo bei tėvynės ateitį. Reikia tik pažvelgti į pergalėtojų-alijantų sudėtį bei jų skirtingas ideologijas, ūkio formas ar politines aspiracijas ir lengvai įžvelgsime tuos tarp jų skirtumus, kurie jau yra paminėti, būtent,, vieni stengiasi nekaltos demokratijos priedangoje skleisti ateistines i idėjas ir įvedant bolševikinę diktatūrą, o antrieji - grąžinti tautoms turėtąją laisvę, įgyvendinti tikrąją demokratiją, užtikrinti ilgą taiką. Sie alijantų kraštutinai skirtingi siekimai pradeda vis aiškiau ryškėti. Sovietų Rusija visuose kraštuose, kur tik jos kariuomenė besiranda; sudaro bolševikines vyriausybes, su tom vyriausybėm grynai sau naudingas ūkines sutartis, griauna fabrikus ir gabena jos į savo kraštą. Tuo siekia jie

Lietuvos
Nacionalinė
M.Mažvydo
Biblioteka

šalinti iš tų kraštų bet kokią
avo sąjungininkų įtaką. Tie
eiškiniai buvo matomi nuo pir-
ąjų Raudonosios Armijos įžengi-
į Lenkiją bei Balkanus dienų.
čiau jų savavaliavimas sutikda-
vis didesnį savo sąjungininkų
sipriešinimą. Jau San-Francis-
konferencijoj anglosaksai,
mokratijos kėlėjai, turėjo
irtinguose su Sovietais klau-
muose Suvienytų Tautų simpati-
s bei pritarimą, taip kad De-
kratija toje konferencijoje ga-
prieš Sovietus viršų. Gi vė-
au Potsdamo Konferencija vyko,
ip patys dalyviai pasisakė,
nkiai, neziūrint į tai, kad ji
vo anglosaksams nepalankių, su-
ginus su Sovietais, laiku, nes
r buvo kietas karas su Japoni-
prieš akis. Ir tuo būdu laukti
incipiniais klausimais sprendi-
i, kaip Europos sienų klausi-
s bei kt., buvo nepasiekti.
iškia, skirtumai buvo taip
ti, kad jų išlyginimas valsty-
ų galvoms buvo neįmanomas ir
riamam vieningumui visuose klau-
muose pasiekti buvo numatyta
nių Didžiųjų Valstybių užsie-
reikalų ministerių taryba, ku-
savo konferencijoj sudarytų
karą pralaimėjusiom valstybėm
kos sutarčių projektus, nu-
tytų Europos valstybių sienas
kt.

Numatytoji 5-kių ministerių
yba jau ketvirtą savaitę kai
kiai Londone konferuoja. Bet
joje pasiekta, kas sekmin-
nutarta, atrodo būsią negau-
Ir pagal žurnalistų pranešimus apie konferencijos eigą, rodo, kad nė vienu principiniu klausimu nebuvo susitarta, kaip dėl projektu su Italija, Bulgarija, Austrijos klausimu ir kt.

Ne veltui Anglijos ir Amerikos spauda reiškia nusivylimą, kad ta taika, kurios taip laukė sąjungininku vieningumas tikrumoje atrodo visai kitokioj formoj. Dabar, atrodo, ir tų kraštų visuomenei aiškėja Sovietų žmacios išigalėti, dar daugiau praplėsti savo sienas ir gudriai užlieti savo idėjom civilizuotąjį pasaulį. Bet demokratijos laikosi jau tvirtai prie savo deklaruotų karo tikslų ir taikoje įgyvendintinų formų. Jau daugiau ir daugiau ryškėja, kad anglosaksai, gal būt, ne vien tik galvoja, bet ir palengva netiesioginiais pasisako, kad Sovietų Sąjunga nėra demokratija, bet diktatūra. O jų - anglosaksų uždaviniai, panaikinti visokias diktatūras, kokios bebūtų, ir leisti visom tautom laisvai rinktis savas vyriausybes savose teritorijose.

Šiuose lozunguose turime ir mes nemažą vilčių ir paguodos. Nors šiandieną toli esame nuo tėvynės, kuri yra nelaimėje, bet neužmirškime, kad pokarinė politinė padėtis dar nėra stabilizavusi ir tokia nebeliks. Jau pradedama Europoje tvarkytis ir einama nuo didesnių, svarbesnių dalykų prie mažesnių. Jau Balkanų, Italijos, Vokietijos reikalais tariamasi, diskutuojama. Kada su visomis nugalėtomis valstybėmis ta taikos projektai bus parengti, tuomet įvyks ir laukiamoji Taikos konferencija, kurioje tikėdamiesi, kad prie visų Europos valstybių sienų nustatymo ir mūsų tėvynės klausimas bus išspręstas taip, kaip to reikalauja teisingumas ir kaip mes tikimės. O bendra dabartinė politinė padėtis, atrodo, einanti ta kryptimi, kad kokiom bebūt priemonėm padarytų nepavojingu ir tą diktaturinį kolosą, kuris palengva darosi pavojingas kaip savo sąjungininkams, taip ir visam pasauliui. Tokia neaiški padėtis ilgai tęstis negali, nes karas jau baigėsi, o prie šių nenormalių sąlygų atsistatymas yra negalimas.

Tad telkime jėgas visiems sunkumams nugalėti, ateinančią žiemą kaip nors, kad ir kietose sąlygose sekmingai ir naudingai praleisti, o su būsimu pavasariu gal praėvis drauge ir mūsų ateitis, turint sąlygas grįžti į laisvą ir nepriklausomą Lietuvą. Tad ruoškimes ir būkime verti naujos, gražios tėvynės.

A.Š.

Nors mūsų, broliai, nedaugel yra,
tačiau tvirti mes, jei ris vienybė.
Maironis.

K a s t o l i a u ?

Daug mūsų tautiečių, daug bendraminčių jau apleido Salzburgo lietuvių kolonija arba dar ruošiasi ją apleisti. Atrodo, kad kartu su tom išvykom stingsta ir mūsų kultūrinis gyvenimas. Jau kelintas metas kaip nebesigirdi nei apie jokį būsimą lietuvišką koncertą, užblėso vaidybos studija, mokykla irgi atsidūrė prieš krizę, anglų kalbos kursai vos-vos nunyko - žodžiu, atsidurem tokioj padėty, kad nenoromis tenka baimintis dėl tolimesnių darbo perspektyvų. Visa tai įvyko gal dėl to, kad tam tikras mūsų veiklesnių visuomenės veikėjų būrelis yra išvykęs arba ruošiasi išvykti.

Mes čia liekantieji nenorim nei vieno žodžio sakyti nei už, nei prieš. Didelis, skaudus, nuoširdus ačiū lietuviškas - ačiū, jiems už tai, ką jie padarė, ką sukūrė, už gražius užsimojimus.

Jų nėra. Ką gi mes beveiksim? Ar sudėję rankas sėdėsim? Ar žiūrėsim, kaip mūsų kaimynai gyvuoja, kuria, dirba, ar tik džiaugsimes ju darbo laimėjimais?

Būtų nedėkinga ir negražu. Dar nesame tiek nepajėgūs, kad negalėtume sulipdyti truputį pašlijusio kultūrinio gyvenimo mechanizmo. Jei vieną syki galėjome sustatyti scenon 10-15 menininkų profesionalų ir kitiems didžiuotis savo meniniu lygiu, žinoma, dabar to tai tikrai nebeįstengsime. Tačiau ką nors panašaus, visgi būtų ir šiuo laiku galima. Aišku į kokią nors pigią chaltūrą vien šventam išvykusių prisiminimui, neįsileisim. Šaltai pagalvojus, yra dar už ko stvertis, yra už ko griebtis.

Tiesiog privalu būtu, kad kiekvienas lietuvis, liekas Salzburge ar turis savyje kūrybos kibirkštį, ar jos neturis spiestųsi apie Kultūrinio Darbo Draugiją, ne vien geruis norais ar linkėjimais prisidėtų prie jos darbo, bet tikru nuoširdžiu bendradarbiavimu įnestu daug šviesos tarp niūriu barakų.

Nors pas mus ir priimta, kad vienas parašo, antras paskaito, ir abu jaučias patenkinti, tačiau tebūna pradėto darbo tęsimas mūsų garbės klausimas. Niekas nieko už mus nepadarys - tenka patiems dirbti.

=== "." ===

Vakaro vizija

Židiny ugnis iš lengvo blesta,
Beliko smilkstančios žarijos --
Naktis tamsa apgaubia miestą,
Ir lietus žvaigždėm lyja - -
Menu tą naktį gimtam kaime,
Menu žvaigždėm kaip lijo -
Armonika kaip juokės laime...
Ir motinos - Sveika Marija - -
Pakeltos akys į Beribę,
Karteja lūpos šimta kartų:
- Užtark, užtarki mūs Tėvynę,
Marija Aušros Vartų ...
Naktis tamsa apgaubus miestą,
Ir lietus žvaigždėm lyja. -
Tik Tu mus nelaimingus ir Tėvynę
Išgelbėsi, Marija ...

Salzburg, 1945 m. rugsėjis J.P.

UŽSIENIŲ REIKALŲ MINISTERIŲ KONFERENCIJOS REZULTATAI

Konferencija jau pasibaigė

Lygiai 3 savaites užsitęsusi 5 didžiųjų valstybių užsienių reikalų ministerių konferencija Londone [illegible] 2 dieną jau pasibaigė. Paskutinis oficialus konferencijos komunikatas kalba tik apie konferencijos darbų pabaigą, - daugiau nieko. Protokolas, kuris apimtų bendrą konferencijos darbų eigą ir pasiektus nutarimus liko nepasirašytas, ir dėl to nesusitarta.

Konferencija turėjo iš viso 33 posėdžius. Darbingumu ypač pasižymėjo paskutinės dienos. Ministeriai, kaip matosi, visomis jėgomis stengėsi pasiekti susitarimų. Molotovas buvo pasiūlęs kitiems savo kolegoms konferenciją tęsti dar ir [illegible] 3 dieną, bet kiti su tuo [illegible] Po konferencijos sekanti rytą atvy-

/tąsa 5 pusl./

ke į Londoną užsienių reikalų ministeriai jau išvyko į savo kraštus.

Konferencijos pasiekti rezultatai, palyginus, labai menki. Jeigu ir yra dėl ko visų susitarta, tai tik dėl smulkesnių klausimų, gi dėl didžiųjų problemų jokio nutarimo nepasiekta. Konferencijos rezultatai menki ne dėl to, kad besitariančios šalys skirstytųsi įvairiomis nuomonėmis, bet dėl to, kad Sovietų Sąjunga beveik visuose klausimuose pareiškė savo atskirą, priešingą negu visos kitos šalys nuomonę. Jeigu dar pirmą ir antrą konferencijos savaitę darbotvarkėje numatyti klausimai buvo, nors ir neplaningai, svarstomi iš esmės,

---

Su Daugėla, Kristolaityte ir Čeičiu atsisveikinant

Istorija kuria ne masės, bet asmenybės. Jos yra daugiau tokių asmenybių, juo gražesnis ir pilnesnis valstybės, tautos ar kolonijos gyvenimas. Anane "M.Ž." numery atsisveikinom su viena tokia asmenybe - Lietuvos teatro milžinu H.Kačinsku. Jį pažinojom ir mylėjom dar iš Lietuvos laikų, tai ir teisingai juo didžiavomes prieš kitus. Štai, šiandien vėl tenka atsisveikinti su J.Daugėla, J.Kristolaityte-Daugėliene ir A.Čeičiu.

Dėl šių žmonių vėl tenka sustoti todėl, kad per nepilnus tris, jų Salzburge gyventus mėnesius, netik jų dėka prasidėjo organizuotas Salzburgo lietuvių kultūrinis gyvenimas, bet ir pasieke tokio lygio, kad jo ėmė pavydėti net tokios didelės kolonijos, kaip, pav., Münchenas. Atskirai tenka pasakyti apie J.Daugėlą, kuriam stovint Kultūrinio Darbo Draugijos prieky buvo išjudinti mūsų inteligentai ir menininkai, surengta koncertų, minėjimas, suorganizuotos mokyklos, kursai, sportas. Ir šio laikraščio pasirodymas jo nuopelnas. Iš viso, tai buvo retų organizacinių gabumų žmogus, sugebėjęs ne tik pats žinimu įkinkyti irkitus į kultūrinį darbą.

Su A.Čeičiu antroji stovykla neteko seniūno, "M.Ž." - vyr.redaktoriaus, kolonija anglų kalbos lektoriaus ir bene darbščiausio žmogaus. O su J.Kristolaitytės-Daugėlienės išvykimu, lyg lakstingalai išskridus, nutiko lietuviškoji daina.

Apskritai, šie žmonės buvo tiek pažįstami mūsų tarpe, kad apie juos netenka daug ko sakyti. Beliktų dar pridėti, kad šie keturi tautiečiai dar ir tuo yra dideli ir gerbtini, kad buvo labai kuklūs, nuoširdus, su visais draugiški ir paprasti.

Jausdami neišdildomą tuštumą jiems išvykus ir sakydami lietuviška ačiū, linkime jiems sekmingo darbo naujuose dirvonuose ir tariame iki pasimatymo Lietuvoje.

Kultūrinio Darbo Draugija
ir
"Mūsų Žinių" Redakcija

Užsienių Reikalų Ministerių Konferencijos rezultatai.

(Tęsinys iš 4 psl.)

tai jau trečia, paskutinė savaitė tų visų klausimų svarstymas susi trukdė dėl procesualinių ginčų. Pirmąją konferencijos dieną, rugsėjo 11 d., visi penki konferencijos nariai pasirašė protokolą, kad visus darbotvarkės klausimus svarstant dalyvautų sprendžiamuoju balsu visos penkios didžiosios valstybės, neišskiriant Kinijos bei Prancūzijos, bet jau antros savaitės pabaigoje Molotovas pareikalavo, kad svarstant projektus dėl taikos sutarčių sudarymo su buv. priešų valstybėmis, dalyvautų tik tos valstybės, kurios yra pasirašiusios paliaubų sutartis. Vadinasi, svarstant apie Italiją neturėtų dalyvauti Kinija, gi svarstant Bulgarijos, Vengrijos ir Rumunijos reikalus, iš konferencijos posėdžių turėtų pasitraukti Prancūzijos ir Kinijos ministeriai. Byrnes ir Bevinas su tuo nesutiko. Vakarų alijantai yra įsitikinę, kad, ruošiant kelius į pastovesnę taiką, betarpiškai arba tarpiškai turi dalyvauti visos Sąjungines Tautos ir visos suinteresuotos valstybės. Jų nuomone, toks Sovietų Sąjungos reikalavimas yra lygus siekimui suskaldyti pasaulį į blokus be įtakos sferos. Tai ypač ryšku iš Sovietų Sąjungos noro įgyti Viduržemio jūros srityje tam tikras bazes. Tačiau, neziūrint ir to, kad pagal Molotovo reikalavimą, svarstant apie Balkanų valstybes trijuose posėdžiuose Prancūzija ir Kinija ir nedalyvavo, bendro sutarimo vistiek nepasiekta. Ir tai įvyko dėl to, kad ir pažiūrų skirtumas dėl demokratijos esmės ir dėl Sovietų Sąjungos noro turėti savo vispusiškoje įtakoje kaimynines valstybes.

Tačiau vistik tenka pamineti ir konferencijos darbų aktyvą, tai yra kokių pasiekta bendrų nutarimų. Tokių yra: 1) principinis Italijos-Jugoslavijos sienų nustatymas, 2) vokiečių pagrobto alijantų turto grąžinimas savininkams, 3) taikos sutarties su Suomija projekto pagrindų nustatymas ir 4) nutarimas parėmti Austriją maisto produktais ir kitomis gyvybinėmis reikmenėmis. Bet, turint galvoje visus konferencijos darbotvarkės klausimus, pasiekti nutarimai gali būt palyginti tik su neišspręstų klausimų nuotrupomis. Tiesa, Londone dar pasiliko užsienių reikalų ministerių pavaduotojai, bet šiuo metu netenka manyti, kad pavaduotojai galėtų susitarti dėl tų dalykų, dėl kurių nesusitarė jų šefai.

Kas gi bus toliau? Juk pokarinis pasaulis tarptautinės politikos atžvilgiu, kaip ir kitose srityse, randasi dideliame chaose. Juk reikia visą tą pasaulį sunormuoti ir sunormuoti pirmoje eilėje prie pasitarimų stalo. Juk pasaulis trečiojo pasaulinio karo jau nenori, ir vargu ar jį jau ištvertų be visiško civilizacijos susmukimo. Tad vis tik reikia didiesiem pasaulio tvarkytojams rasti būdus susitarti. Didieji Amerikos ir Anglijos laikraščiai reiškia nuomonę, kad yra reikalinga artimiausiu laiku susitikti penkių didžiųjų valstybių vyriausybių šefams (Trumanui, Attlee, Čenkaišekui, Stalinui ir de Gaulle). Tie vyriausieji valstybių vyrai turėtų pagaliau dėl pagrindinių klausimų susitarti, o jau pagal tuos bendrai sutartus pagrindus daug sklandžiau eitų darbas ir užsienių reikalų ministerių Tarybai.

Užsienių reikalų ministerių Tarybos antroji sesija numatoma pradėti šių metų lapkričio pabaigoje ar gruodžio pradžioje. Dabar pasikeitimas nuomonėmis tarp atskirų alijantų vyriausybių eis diplomatiniu keliu.

Ant.K.

------o O o------

London, rugsėjo 2 d. Darbo partijos organas "Daily Herald" ir Sovietų Sąjungos vyriausybės oficiozas "Izvestija", anglų dienraščio iniciatyva, nutarė reguliariai keistis straipsniais. Vadinasi, "Daily Herald" redakcija spausdins "Izvestijų" atsiustus straipsnius, gi "Izvestijos" - "Daily Herald" redakcijos straipsnius. Straipsniai bus spausdinami be cenzūros ir tam tikrose iš anksto sutartose laikraščio vietose.

------o O o------

TRUMANAS ISAKE PAGERINTI TREMTINIU GYVENIMA

Rugsėjo 30 d. iš Vašingtono
ėšta, kad prezidentas Truma-
pasiuntė amerikiečių kariuo-
s Europoje vyr. vadui gen.
nhoweriui laišką, kuriame, ap-
s blogą be tėvynės likusių
iu padėtį Vokietijoje, įsako
ikiečių karinei valdžiai im-
skubių priemonių pagerinti
ų žmoniu gyvenimą.
Savo laiške prezidentas Tru-
s rašo:"Mano mielas generole
nhoweri!Aš gavau iš tarpvals-
nės karo pabėgėlių reikalams
sijos atstovų pranešimą apie
etijoje esančių evakuotų žmo-
kurie yra be pilietybės arba
e negali būti grąžinti į savo
nes, ypatingai apie žydų gy-
mo sąlygas.Dabar vedamoji
reikalu politika reikalauja
ingo atydumo ir kuo skubiau
pagalbos priemonių. Evakuo-
žmonių gyvenimo sąlygos
rtinėje būklėje neatitinka
antų ekspedicinės kariuomenės
štabo instrukcijoms,tai yra,
kurie Jums priklausantieji
igūnai nesilaiko tų nurodymų.
nės valdžios karininkai turi
ę ir pareigą tinkamus vokie-
namus rekvizuoti evakuotiems
ėms.Kaip iš pranešimo matosi,
mažiausia bent patenkinamai,
įvykdyta.Visai atvirai yra
ata lyg savaime supramtamu
ku,kad visi šie asmenys,ne
žiūrint ankstybensių jų pergy-
venimų ir elgimosi u jais,ir te-
liau turi pasilikti lageriuose,
iš kurių dauguma yra perpildyti
ir stipriai saugojami sargybinių.
Remiantis išleistomis instrukcijo-
mis,tie asmenys turėtų gauti bu-
tus.Gi praktikoje atrodo visai ki-
taip.Mes turime sustiprinti savo
pastangas perkelti tuos žmones,
kol jie galės grįžti į savo tėvy-
nes,į pastovius butus.Tam tikslui
reikalingi namai turi būti rekvi-
zuoti iš vokiečių.Tai padaryti
reikalauja ir Potsdame nustatytoji
politika,kad vokiečių tauta
negali atsisakyti atsakomybės."

Toliau prezidentas Trumanas
citucja vieną pranešimo ištrau-
ką,kurioje žydai skundžiasi,kad
jie ir dabar Vokietijoje gyvena
koncentracijos lageriuose, tik
skirtumas yra toks,kad lageriai
yra saugojami ne SS vyrų,bet
amerikiečių karių.Prezidentas ap-
gailėstauja,kad jam reikia to-
kius faktus konstatuoti ir turi
vilti,kad amerikiečių karinė val-
džia tuojau imsis priemonių Vo-
kietijoje esančių svetimšalių gy-
venimo sąlygas pagerinti.Baigda-
mas savo laišką,prezidentas rašo,
kad jis laukia iš gen.Eisenhowero
greito pranešimo,kas jau yra pa-
daryta ir kokių priemonių yra im-
tasi jo atvaizduotai padėčiai
pakeisti. (Ant.K.)

L a i š k o v i e t o j e

alonų pasiūlymą teikti šie
rio lietuvių veikėjams žinias
latvių dabarinius darbus ir
nymus kultūros ir švietimo sri-
priimu dėkingai ir džiugiai,
pasikeitimai savitarpio mintimis
usiškai įpareigoja ir skatina
nesni veikimą ir tuo pačiu
a gerus vaisius.
ra aišku,kad po visų karo pe r-
imų mums teks grįžti į norma-
yvenimą,o normalus gyvenimas
se srityse nėra įmonas įkur-
e švietimo,be mokslininosi ir
ingai be dvasios tobulininosi.
odėl,kad pasirūpstume ateities
viniams,mūsų tikslas yra pakel-
rinant jo dvasinis jėgas.Tam
siekti esame įsteigę anglų kalbos
kursus,pradžios mokyklas,laikome
populiarias paskaitas,be to,at-
skiros grupės veikia meno srityje.
Šį kartą jau galime konstatuoti
faktą,kad visos trys mūsų lagerių
tautos:estai,latviai ir lietuviai
nesigaili jėgų ir kiekviena ryžtingai dirba:steigia mokyklas,
kursus,laiko paskaitas, ruošia meno
pramogas,kad tuo pakeltų švietimą
ir kultūrą,kad paruoštų kelią,jog
kiekviena tauta atrastų savo tikrą teisę ir vietą kitų kultūringų
tautų šeimoje.

E.Jakobsonas,

Iš MŪSŲ KOLONIJOS GYVENIMO

Naujas II stovyklos seniūnas. II stovyklos (Oberascher) seniūnui A.Čeičiui išvykus, stovyklos seniūnu buvo išrinktas Al.S a p o č k i n a s, o vyr. maistininku F. J u r a š a s.

A.Valentinaitė vietoj J.Daugėlos. Salzburgo Liet.Kult.Darbo dr-jos pirmininkui J.Daugėlai išvažiavus, laikinai pirmininko pareigas eina dr-jos vicepirmininkė A.Valentinaitė.

Laikinai pertraukti anglų kl. kursai. Su A.Čeičio išvykimu buvo laikinai pertraukti anglų kl. kursai. Kursams tęsti ieškomas naujas lektorius.

Ieškomos patalpos žiemojimui. Pabaltės tautų komitetai sykiu su amerikiečių valdžios atstovais ir UNRRA ieško tinkamesnių, apšildomų ir didesnių patalpų mūsų stovykloms.

Mūsų kolonijos svečiai. Musu kolonija kelis syk yra aplankęs Linzo komiteto pirm.prof. V.Marijošius. Šiuo metu Salzburge viešėjo iš Voralbergo Dornbirno komiteto narys adv.V.Linkevičius, pereitą žiemą gyvenęs Salzburge.

Liaudies Universiteto paskaitų tvarkaraštis. Antradienį spalio 9 d.19,oo val.K.K a s a k a i č i o paskaita:Lietuvių emigracija ir jos perspektyvos ateičiai; ketvirtadienį,spalio 11 d.15,oo val.Z. B a č ė l i o paskaita: Klimatologiniai reiškiniai. Paskaitos bus Rauchenbichler stovyklos salėje.

Kiek gaunama maisto. Antros stovyklos gyventojai per rugsėjį gavo 58446,509 kolorijų. Vienai dienai vienam asmeniui teko 1948,217 kolorijų.

LIETUVIAI EMIGRACIJOJE

Lietuvių Centras į Augsburgą? Dar nepatikrintomis žiniomis teko patirti,kad lietuvių organizacijų centrai iš Würzburgo keliasi į Augsburgą.

1946 m. kalendorius. Bern.Brazdžionis,gyvenąs Ravensburge (pranzūzų srity) rengia 1946 metams lietuvišką kalendorių su plačia literatūrine dalimi.

Lietuvių Kunigų Sąjunga Münchene įsisteigė Lietuvių Kunigų sąjunga, kurios pirmininku išrinktas prel.K.Šaulys,vicepirmininku kan.Šidlauskas, sekr. kun.Vyt.Bagdonavičius. Sąjunga netrukus ims leisti laikraštį, kurį redaguos kun.F.Gureckas.

Vokietijoje šiuo metu priskaitoma apie 200.000 lietuvių.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Bažnytinis gyvenimas Lietuvoje. Amerikos lietuvių spauda rašo,kad Kauno arkivyskupiją administruojąs prel.S.Jakubauskas, o Vilniaus R. Jalbržykovskis. Toliau rašoma,kad miręs arkiv.Pr.Karevičius,o per karo veiksmus žuvęs vysk. A.Karosas.

Miręs K. Puida. S.m. sausio mėn. Kaune miręs rašytojas Kazys Puida.

J.Žiugžda švietimo komisaras. Buvęs švietimo komisaras A.Venslova redaguoja "Tarybinį Archyvą", kuriame rašoma apie vokiečių žiaurumus Lietuvoje.Švietimo komisaru paskirtas J. Žiugžda.

B.Sruoga ir A.Miškinis Lietuvoje. Per Vilniaus Radiją teko išgirsti,kad prof.Balys Sruoga,sėdėjęs Stutthofo koncentracijos stovykloje gyvena Lietuvoje ir turi parašęs naują veikalą teatrui. Lietuvoje gyvena ir tarybinej spaudoj dalyvauja ir rašytojas Antanas Miškinis.

Mūsų mažiesiems

Į mokyklą

Jonukas ir Onutė
Knygelėms nešini
Kas rytą į mokyklą
Vis bėga tekini –
Ar tai lietutis lyja,
Ar vėjas, dargana
Vaikai linksmi mokyklon
Su knygom ir daina –
Jau daug, ei daug jie žino,
Daugiau dar nor žinot, –
– Pons, mokytojau, prašom,
Išmokyk skuiku grot ...

Nevykęs žaidimas.

Dėl Sovietų piliečių grąžinimo

Londonas, rugsėjo 27 d.(United Press korespondentas Bruce Munn). Paskutinėmis kompetetingų šaltinių informacijomis, penkių didžiųjų valstybių konferencija baigsis penktadienį vakare. Trečiadienį užsienių reikalų ministerių taryba sprendė tik antraeilius klausimus, kurie darbotvarkėje nebuvo svarbūs. Diskusijos užsitęsė ilgiau,kai buvo prieita prie problemos,liečiančios komisijos veiklą Vokietijos reparacijos reikalais.

Sovietų sluoksniai pareiškė, kad vakarų didžiosios valstybės susitarė pagreitinti Rusijos piliečių, taip pat Lenkijos ir Pabaltijo kraštų gyventojų, tapusių rusų piliečiais, repatrijavimą, su sąlyga, jei visi šie "sovietų piliečiai" sutiktų grįžti į savo kraštus.

Reikia pastebėti,kad nei D. Britanija, nei Jungtinės Valstybės šiuo klausimu galutinai nepasisakė, tuo labiau,kad šios dvi valstybės dar vis nepripažįsta Pabaltijo valstybių rusų teritorijos dalimi.URSS nuomone,už[illegible] kompetetinga revizuoti tų kraštų statutų,kadangi Pabaltijo valstybės prisijungė prie Rusijos prieš prasidedant vokiečių-rusų karui. (Tribune de Genève 27.9.45)

Sovietų pareiškimas blogai sutiktas.

Pataisa,kurią sovietų TASS'o agentūra įnešė į priešpaskutinį užs.reik.min. tarybos komunikatą, sukėlė blogą ūpą JAV.,Anglijos, Prancūzijos ir Kinijos delegacijų tarpe,kurios nutarė užprotestuoti. TASS'o agentūra tvirtino,esą turėjo paaiškėti iš paminėto komunikato, kad penkios valstybės "priėmė"rusų delegacijos pasiūlymą reparacijų bei sovietų pilietybę įgijusių žmonių repatrijavimo klausimo sprendimą. Tuo tarpu žinoma, kad taryba tik svarstė šiuos pasiūlymus. Iš viso atrodo, kad šis klausimas susilauks atgarsių. (La Suisse, 28.9.45)

Kodėl Anglija nepaleidžia armijos

Neseniai viena proga kalbėdamas Attlee davė atsakymą į labai tusį klausimą, kodėl vyriausybė nepaleidžia armijos,nors karas visuose frontuose baigtas,ir demobilizuotieji kariai labai reikalingi krašto atstatymui. Attlee paaiškino,kad Anglija dar ilgesnį laiką turės laikyti paruošta armiją,kadangi dar daug klausimų reikia išspręsti anksčiau, negu Europoje užviešpataus tikra taika ir demokratija. Attlee pabrėžė,kad Anglija įstojo į karą tam,kad būtų sunaikintas totalizmas ir įgyvendinta demokratija,o tuo tarpu, pasibaigus antajam pasauliniam karui, Europai grėsia antrasis totalizmas."Turime žiūrėti,kad Europoje susidarytų sąlygos,kuriose galėtų gyvuoti ir plėstis demokratija. Tai yra sąlyga,nuo kurios priklauso ir Anglijos ateitis pasakė Attlee.
(Ameryka-Echo N.36).

DP. gauna pirmenybę

Gen.Eisenhoweris išleido parėdymą,kad DP.(išsklaidytieji asmens) turi turėti pirmenybę okupacinės valdžios tarnyboje. Rašte į karinės valdžios pareigūnus,kuriem pavesti DP. reikalai, gen.Eisenhoweris nurodo, kad apgyvendinimas ir kiti palengvinimai buvusioms nacių aukoms turi būti pravedamos rekvizicijos būdu be jokių abejojimų. Rašte pažymima, kad nemažas skaičius DP. ypatingai žydų,pasilieka artinantis šaltam metų laikui be tinkamo prieglobsčio, tuo tarpu kai vokiečiai turi patogų gyvenimą. Rašte vėl nurodoma, kad karinės valdžios pareigūnų nuomonėje dėl pirmenybių DP. suteikimo darbo okupacinės valdžios įstaigose taip pat neturi kilti abejonių. Eisenhoweris patrėžė,kad sveikatingumo stovis ir aprūpinimas maistu turi būti irgi tinkamai pravedamas. Nereikia, esą,pamiršti ir daržovių, kurios turi būti duodamos kaip papildomas maisto davinys.
(Stars and Strips N. 144)

- o O o -

RADIJO BANGOMIS

...nius, spalio 3 d. Lietuvoje ...yko pirmasis pokarinis litera... ...ra konkursas. Spalio 2 d.kon... ...rso komisija,kuria sudarė 1. ...nas Šimkus(Tarybų Lietuvos red.), ... A.Venslova, 3. Viskanta, 4.Me... ...nis, 5. Roda, peržiūrėjo ir įver... ...no atsiųstus kūrinius. Pirmąja ...emija įvertinti nerasta nei vie... ...s tinkamos novelės. Antrąją pre... ...ją (7.000 Rb.) gavo Merkelis Rač... ...uskas už novelę "Bičiuliai". ...ečioji premija (5.000 Rb.)tek ...ncui Žilioniui už novele "Prie ...utuvo vamzdžio". Ketvirtoji pre... ...ja (3.000 Rb.)paskirta Antanui ...riozovui už novelę "Kelias stai... ... baigėsi".

x

...w York, spalio 4 d. "New York ...es" viename straipsnyje aštriai ...kritikavo sovietų vyriausybės ...ikysena Amerikos žurnalistų at... ...ilgiu. Šis laikraštis išvardino ...sus tuos sunkumus,kuriuos turi JAV ...ikraščių atstovai Sovietų Sąjungo... ...ar jos įtakoje esančiuose kituose ...štuose. Anot to laikraščio, už... ...enio žurnalistai gali tiktai ra... ...ti,kas sovietų vyriausybės jiems ... leidžiama,gali tik ten nuvažiuo... ...kur jiems yra nurodoma ir gali tik ...tais pasikalbėti ir ten informuotis, ...k su kuo jiems yra sovietų valdžios ...idžiama. Tokia yra spaudos laisvė ...vietų Sąjungoje.

x

...w York, rugsėjo 30 d. Gen.Eisen... ...weris karo ministerijai Wašingto... ...pranešė, kad iki šiol amerikie... ...ų okupuotoje Vokietijos zonoje yra ...imta 80.000 nacių. 70.000 nacių yra ...leista iš įvairių tarnybų.

x

...ndon, spalio 2 d. Belgijos karalius ...opoldas atvyko į Šveicacija ir apsi... ...veno prie Ženevos viename dvare. ...eicarijos vyriausybei jis pažadėjo ...užsiimti politika kol gyvens Švei... ...rijos ribose.

Salzburg, spalio 2 d. Alijantų kontrolinė taryba uždraudė visos Austrijos ribose dėvėti buv. vokiečių kariuomenės aprangą. Šis įsakymas įsigalioja nuo š.m. lapkričio 1 d. Norintieji toliau tokius drabužius dėvėti, turi juos perdažyti,pakeisti sagas, nuimti antpečius bei kitus ženklus, primenančius buv. vokiečių kariuomenės uniformą.

x

New York, spalio 2 d. Balti ji Rūmai pranešė, kad maršalas Žukovas serga ir dėl to negalis padaryti vizito į Ameriką. Maršalas Žukovas buvo JAV vyriausybės pakviestas kaip garbės svečias apsilankyti Amerikoje. Žukovas Amerikoje buvo laukiamas ateinantį ketvirtadienį. Ta proga JAV spauda jau plačiai rašė apie būsimą vizitą ir apie maršalo Žukovo asmenį bei jo atliktus darbus, pabrėždami, kad jis yra įtakingiausias Sovietų Sąjungoj karys. Tačiau maršalo liga viską sutrukdė,..

x

London, spalio 4 d. Anglijos užsienių reikalų ministeris Bevinas ateinantį antradienį Žemuosiuose Rūmuose padarys platų pranešimą apie užsienių reikalų ministerių Tarybos konferenciją, kuri spalio 2 d.pasibaigė.

x

Wasington, spalio 4 d. Trumanas pareiškė, kad jis artimiausiu laiku tarsis su Anglijos ir Kanados vyriausybėmis dėl atominės energijos kontrolinės komisijos sudarymo.

x

New York, spalio 2 d. Spalio 6 d. Kanados sostinėje Kvebekė susirenka sąjunginiu tautų maitinimo ir ūkio reikalams konferencija. Konferencijoje dalyvaus 24 valstybės.

...ūsų Žinias" redaguoja Redakcinė kolegija. Rankraščius šiam leidinė... ...ui galima įteikti lagerių seniūnams arba Lietuvių Komitete, Rainerstr. ..., adresuojant "Mūsų Žinioms". "Mūsų Žinios" pa... Lietuvių ...itete, Rauchenbichlerio stovykloje pas p. S.Meškauską, ir "Oberascher" ...ovykloje pas p. A. Šapočkiną. Atskiro nr. kaina 50 Pf.